Meie instituut läheneva NLKP XXV kongressi eel

2. detsembril toimus aulas instituudi aktiivi nõupidamine, millest võtsid osa prodekaanid, rühmajuhendajad, a.-ü.-büroode esindajad ja I—III kursuste rühmakolmikud. Päevakorras olid meie maja aktuaalsed küsimused, millest aktiiv peab olema informeeritud.

Rektor prof. AGU AARNA märkis oma sõnavõtus, et

SESSIOON

on üliõpilastele kriitiline periood. Momendil on talviste eksamiteni jäänud kolm nädalat. Aastaid on aga enne sessi kordunud üks ja seesama olukord — arvestustega ei jõuta õigeks ajaks valmis.

Paljud üliõpilased ei tunne veel ka eksamite sooritamise korda. See tähendab, et kui üliõpilane on haige, ta ei lähe ega tohigi minna eksamile ja esitab oma puudumise kohta arstitõendi. Kui aga üliõpilane tahab pärast ebaõnnestunud eksamit uuesti vastata ja ütleb õppejõule, et «ma olin eile haige, sellepärast kukkusin», siis seda vabandust arvesse ei võeta ja eksamit tuleb korrata selleks määratud ajal, mis on ette nähtud korduseksamite sooritamiseks, aga mitte teiste eksamite vahepeal. Võlad peavad olema likvideeritud ühe kuu jooksul peale sessiooni.

ÜHISELAMUTE PROBLEEM

Ühiselamutes valitseb ülemajutus. Selle likvideerimiseks on praegu perspektiivselt kaks konkreetset väljapääsu: osa üliõpilasi siirdub diplomieelsele praktikale ja järgmise õppeaasta algul lahkuvad TPI ühiselamutest TPedI ja ERKI üliõpilased. Praegu aga on puhketubadesse paigutatud ettevalmistusosakonna kuulajad, samuti tuleb majutada kaugõppijaid nende sessioonidel.

Sellel küsimusel on veel teine külg — meie ühiselamuasukad suhtuvad oma teise kodusse ebaperemehelikult. Võiks öelda, et mõningaid elanikke on vallanud päris lõhkumiskirg. Üks asi on **nõuda,** et tudengite ümber oleks kõik korras, teine asi on **hoolitseda** selle korrasoleku eest.

VALVE

On lubamatu, et ühiselamutes jalutavad ringi täiesti võõrad ja juhuslikud inimesed. On ebanormaalne, et elumajja astuvad igasugusel ajal sisse sõna otseses mõttes hulkurid, kel pole sinna asja. Pole teada, millega niisugused «külalised» hakkama võivad saada. Valve ühiselamutes peab jõudma niisugusele tasemele, nagu seisaks tunnimees vahipostil, ja kui ta sealt lahkus, siis tuleb karmid abinõud tarvitusele võtta. Kui inimene ei suuda täita ühiselu reegleid, võib tema üürilepingut piirata. Kehtestatakse atesteerimissüsteem: et kohtade arv ühiselamus on limiteeritud, siis on kerge valikut teha: õigus ühiselamus elada on vaid sellel, kes austab reegleid ja peab tähtsaks sisekorda.

SISEKORD

Sisekorra rikkumise juhud on:

* alkoholsete jookide tarvitamine;
* võõraste isikute vastuvõtt (ilma registreerimata);
* maitsetult «kaunistatud» toad — näotud plakatid, väljalõiked ajakirjadest jmt.;
* kärarikkus.

See viimane on eriti taunitav eksamiperioodil, samuti õhtusel ajal. Vaikus on tulemusrikka õppetöö ja täieliku puhkuse oluline tingimus.

KÄITUMINE

Üldiselt käitub meie 5000-liikmeline üliõpilaskond korralikult, kuid peaaegu igal nädalal saadetakse instituuti akte, mis on vormistatud meie kollektiivi liikmete kohta. Need on põhiliselt kahte laadi:

* sattumine meditsiinilisse kainestusmajja;
* liikluseeskirjade rikkumine.

Tuleb aga meeles pidada, et iga üksiku järgi hinnatakse terve meie kollektiivi nägu.

* NB! Üliõpilaspilet on üliõpilase isiklik dokument ja selle andmine võõrastesse kätesse toob kaasa karistuse.

AUDITOORNE FOND

See on teatavasti piiratud. Auditooriumidena on seni kasutatud ühiselamute puhketubasid, kuid seegi pole olukorra õigeim lahendus. Alates uuest aastast hakkab päevases osakonnas kehtima õppetöö kuue paaristunni süsteem. See tingib esimese loengu alguse kell 7.30. Õhtul ei saa päeva pikendada, sest õhtune teaduskond alustab ikka omal ajal.

Mõningat lootust annab 1000 m² pinna vabanemine pärast arvutuskeskuse väljaehitamist.

SPORDIHOONE

Senine küttesüsteem ei kindlustanud normaalset temperatuuri spordihoones. Lastakse käiku täiendav küttesüsteem. Vee kitsastest äravoolutorudest tingitud üleujutus on likvideeritud, duširuumid töötavad korrapäraselt.

VASTU XXV KONGRESSILE

Prof. A. Aarna ütles oma sõnavõtu lõpul: «24. veebruaril 1976 avatakse Moskvas NLKP XXV kongress. TPI kollektiiv võttis endale täiendavad sotsialistlikud kohustused, milles summeerub kogu meie lähema ajajärgu tegevus. Üliõpilase sotsialistlik kohustus number üks on hästi õppida, praegusel momendil — minna heade saavutustega vastu sessioonile.»

Parteikomitee sekretär AADU TALTS rääkis ühiskondlik-poliitilise praktika korraldamisest.

ÜPP on üliõpilaste kommunistliku kasvatuse programmi lahutamatu osa. Selle rakendamisel meie instituudis võib täheldada häid tulemusi nii organisatsioonilisest kui ka sisulisest aspektist lähtudes, kuid esineb ka rida puudusi: siiani ei ole teaduskondade lõikes kindlat vormi, kuidas arvestada üht või teist ÜPP töö lõiku, ei ole kindlat seisukohta, kes peab arvestuse eest vastutama jpm.

Nendele küsimustele peaks vastuse andma ELKNÜ KK sekretariaadi ja ENSV Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeeriumi kolleegiumi ühine otsus käesoleval kuul. Uus ÜPP organiseerimise ja arvestuse süsteem hakkab kehtima järgmisest õppeaastast.

Nendele üliõpilastele, kes jätkavad ÜPP täitmist vana arvestusraamatuga, võib pärast eelpoolmainitud otsuse projektiga tutvumist märkida neid momente, mis jäävad kehtima praegu väljakujunenud süsteemist:

— ühiskonnateaduste ainekompleksi süvendatud omandamine;
— ühiskondlik-poliitilise ja organisatsioonilise töö aluste kursuse omandamine;
— praktiline ühiskondlik-poliitiline tegevus õppeaja vältel õppeasutuses, praktikabaasides jm. organisatsioonides.

Mis on ühiskondlik-poliitiline tegevus? See avaldub üliõpilase poolt õppeaja kestel vähemalt ühe pideva ühiskondliku ülesande täitmises, mis lühidalt öeldes on seotud inimeste organiseerimisega.

ÜPP KORRALDAMINE

ÜPP plaan koostatakse õppeaastate lõikes **kogu õppeajaks.**

(Järg 2. lk.)

KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

TPI

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

TALLINNA POLÜTEHNIK

Nr. 37 (804) Reedel, 12. detsembril 1975 XXVII AASTAKÄIK

Rektoraadi nõupidamiselt

Mõningaid väljavõtteid arutlusel olnud küsimustest.

ÜHISKONDLIK-POLIITILISE PRAKTIKA KORRALDAMINE JA ARVESTAMINE

ehitus- ja elektroautomaatikateaduskondades. Ülevaate senistest kogemustest andsid kasvatusala prodekaanid v.-õp. H. Lond ja v.-õp. A. Keevallik.

Ühiskondlik-poliitiline praktika (lühedatult ÜPP) on ürituste kompleks, mille lõppeesmärgiks on üliõpilaste ühiskondlik-poliitilise aktiivsuse tõstmine ja suunamine ning ühiskondlik-poliitilistes õppeainetes saadud teadmiste kinnistamine. ÜPP on meie instituudis veel juurutamisstaadiumis. Arvestusraamatute täitmist ei saa pidada rahuldavaks, sest pahatihti ei anna see tehtust õiget ülevaadet. ÜPP suunamisel pole tunda instituudi komsomoliorganisatsiooni mõju. Tuleb tõsta üliõpilase vastutust ÜPP täitmisel. Kuid teiselt poolt — üliõpilase esmane ülesanne on siiski **õppimine.** Õppimine ja ühiskondlik-poliitiline praktika on üliõpilasele antava kompleksse hinnangu koostisosad.

ETTEVALMISTUSKURSUSTE TÖÖST

1975. a. rääkis kursuste juhataja M. Sildvee. Möödunud aastal toimus õppetöö ettevalmistuskursustel (EK) kolmes õppevormis: põhivormiks oli õhtune, mõned aastad on praktiseeritud kaugõpet, ja kahekuulised kiirkursused (pluss eraldi kursus tehnikumide lõpetajaile aprillis-mais). Üldse õppis EK-l 1941 inimest, neist lõpetas 718. Instituuti sai sisse 561 EK lõpetanut.

Õnnestunud üritusena märkis M. Sildvee erialade tutvustamise konverentsi.

Tänavu on EK komplekteeritud, õhtuses osakonnas õpib 856 ja kaugõppes 738 inimest. Viimastel aastatel on märgata kaugõppes õppijate arvu suurenemist, kuigi lõpetada suudab vaid 25%.

Plaani on võetud juulikuine kursus keskkooli lõpetanutele.

Mõõtetehnika seisukorrast instituudis ja MTKL (Mõõtetehnika Kesklaboratoorium) tööst andis ülevaate MTKL-i juhataja A. Eichorn. Arvutuskeskuse probleemidest rääkis arvutuskeskuse juhataja E. Saareste.

Vastuvõtt tublidele naistele

Rahvusvahelise Demokraatliku Naiste Föderatsiooni 30. aastapäeva puhul korraldasid TPI rektoraat ja parteikomitee vastuvõtu, millest oli palutud osa võtma meie instituudi 140 naisaktivisti. Külalistena viibisid vastuvõtul ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe asetäitja M. Vannas, Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituudi direktori asetäitja teaduslikul alal ajaloodoktor E. Jansen ja kunstnik V. Lember-Bogatkina.

Pärast parteikomitee sekretäri A. Taltsi avasõna süütas TPI rahufondi kaastöökomisjoni esinaine, ehitusmehaanika kateedri juhataja dots. E. Jõgi viis sümboolset küünalt (tähistamaks viit maailmajagu). Oma kõnes rääkis E. Jõgi sellest panusest, mida on andnud instituudile tema naispere. Vaatamata tehnilisele õppeasutusele on meil kõigist töötajatest ligi pooled naised. Ka teaduse vallas ei taheta meestest palju maha jääda — 36,2% teaduste kandidaatidest on naissoo esindajad. Tunduv osa ühiskondlikust tööst instituudis langeb samuti naiste õlgadele. Nii kuulub instituudi parteiorganisatsiooni ridadesse 88 naist, kes täidavad neile määratud vastutusrikkaid ühiskondlikke kohustusi.

Sõna võtsid rektor prof. A. Aarna ja teadusliku kommunismi kateedri juhataja dots. K. Hallik. Kui esimene püstitas probleemi humoristlikust aspektist — mis tähendab sõna naine, siis teine andis sellele küsimusele ammendava vastuse.

M. Vannas andis oma sõnavõtus ülevaate naise osatähtsusest poliitilises elus. E. Janseni esinemises jäi kõlama mõte, et nii meeste kui naiste hulgas on andekaid ja andetuid. Igal teaduse alal tegeleval naisel soovitas ta tingimata ühendada teadlase elu naise tegeliku eluga ning sünnitada kolm tublit last. V. Lember-Bogatkina kinkis instituudi naisperele ühe oma maalidest, mis otsustati jätta ehitusmehaanika kateedrisse.

Õhtu muusikalise osa täitsid instituudi meeskoor ja ansamblid. Selle meeldiva ürituse tegelikuks organiseerijaks oli jällegi üks meie asendamatuid naisaktiviste — S. Hiibus.

LUDMILLA GOLOVKOVA

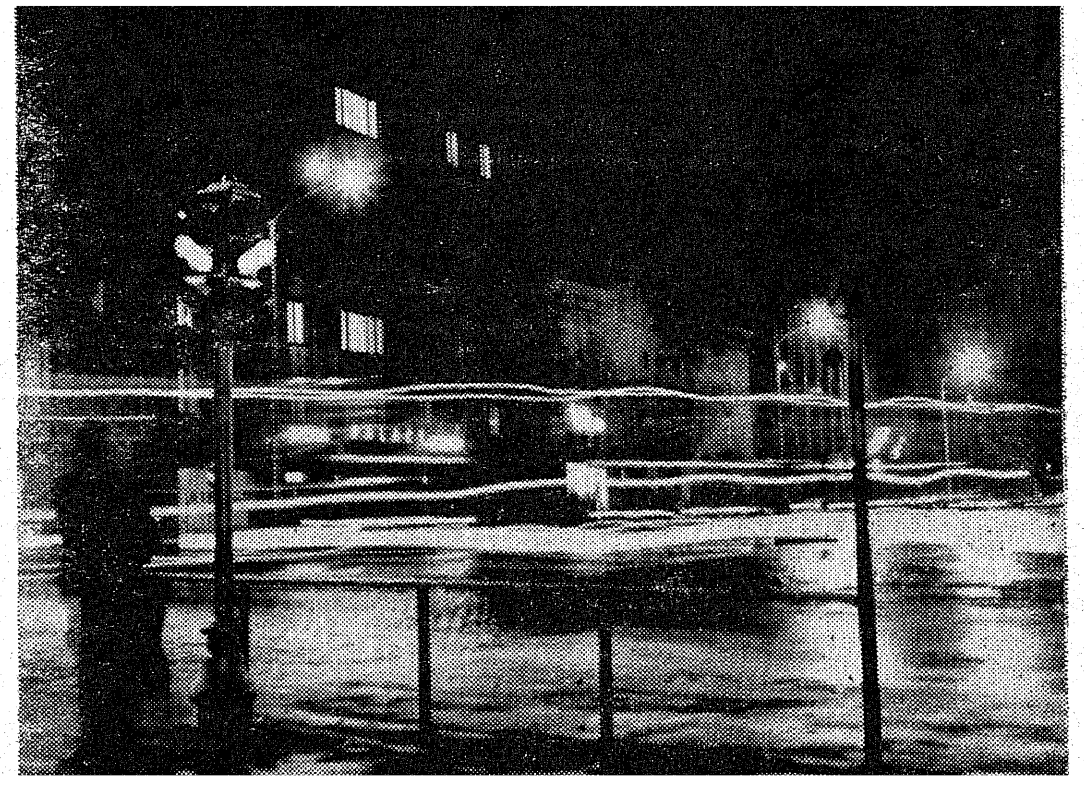

Detsembriöine linn. **P. RAUKASE foto**

NURINAD EI VAIBU

21. novembril arutati a/ü.-komitee istungil toitlustamise olukorda instituudi sööklates ning kavandati abinõusid puuduste kõrvaldamiseks. Istungist võtsid osa Haridusala, Kõrgemate Koolide ja Teaduslike Asutuste Töötajate A/ü. EV Komitee esimees sm. E. Kaas, Tallinna I Toitlustustrusti tootmisosakonna juhataja sm. L. Sünd, TPI haldusprorektor sm. H. Eesmaa ja TPI söökla direktor sm. I. Udrik.

Allpool avaldame kokkuvõtte istungil otsustatust.

Toitlustamise parandamiseks 1975. aastal on korrastatud TPI peahoone söökla väikeinventar, instituudi eksperimentaaltöökojas on valmistatud ning ekspluatatsiooni antud termoskärud roogade hoidmiseks ning riiulkärud toidunõude paigutamiseks. Selle tulemusena on väljastatavad toidud praktiliselt normikohase temperatuuriga ning ka tipptundidel ei jää kasutatud toidunõud laudadele.

Söökla administratsiooni ning a/ü. toitlustuskomisjoni koostööna on läbi viidud tarbijate konverents ning realiseeritud seal tehtud olulisemad ettepanekud.

Kui toitlustamisel instituudi ning ühiselamute puhvetites ja einelaudades on üldreeglina vaid pisipuudusi, siis toitlustamine peahoone sööklas ning sealne üldine töökorraldus on ebarahuldavad ja tekitavad tarbijaskonnas õigustatud nurinat. Põhipuudused on järgmised:

I. Puudused, mida toob kaasa abonementsüsteemi jäik rakendamine.

* Tihti muudetakse menüüd, kusjuures püüdega säilitada komplekti hind kaasneb normaalse toidukoosluse rikkumine (komplektis mitu üheliigilist või ühesuguste maitseomadustega toitu.) Sama tulemuse toovad kaasa tehnilised rikked köögis ning kommunikatsioonides.

* Päeva lõpuosas (praktiliselt kella 15.00—15.30-st) pole saada sama päeva komplekte. See on tingitud asjaoludest, et pole võimalik küllalt täpselt arvestada vajadust ning tihti pole kõiki täiskomplekti koostamiseks vajalikke tooraineid.

II. Esinevad **organisatsioonilist laadi korratused** — toitude väljastamisel on pikad vaheajad, toit ei valmi alati söökla avamise ajaks, hooti puuduvad müügilt järgmise päeva talongid jm.

III. Väljastatavate toitude kogused ei vasta kalkulatsioonile — üksikute ülekaaluliste (kuni 15% normatiivsest) portsjonite kõrval esineb küllalt sageli alakaalulisi (kuni 25—30% normist).

IV. Menüü on suhteliselt **ühekülgne,** praadide hulgas prevaleerivad hakklihatoidud, tihti kannatavad suppide maitseomadused, vähe pakutakse juurviljatoite.

Peahoone söökla töö on ebarahuldav, see tingib puhvetite ülekoormuse ning viib lõppkokkuvõttes sooja toitu saavate üliõpilaste, õppejõudude ning teenistujate arvu vähenemisele. Puhvetite ning ühiselamutes asuvate toitlustuspunktide ülekoormust suurendas samuti II ühiselamus paikneva söökla remondi venimine.

Lisaks toodud puudustele häirib söökla kasutajaid asjaolu, et instituudis korraldatavate suuremate ürituste (teaduslikud konverentsid, seminarid jm.) korral reserveeritakse söökla tema tippkoormuse perioodil pikaks ajaks (näit. 12.00—14.00).

Söökla töö ladusat korraldamist takistab puudulik varustamine, mis on ebarütmiline ning mittetäielik. Nii näiteks rahuldati instituudi söökla tellimused k. a. septembrikuus sealiha, supikontide ja singi osas vastavalt 20, 67 ja 36% ulatuses, oktoobrikuus vastavalt 68, 55 ja 76% ulatuses. Sealjuures jääb paljudel päevadel teatud liiki tooraine üldse saamata: septembris telliti sealiha 18 päeval, saadi 5 päeval, oktoobris olid vastavad numbrid 14 ja 10, supikontide osas: septembris 17 ja 11, oktoobris 16 ja 9.

TPI a/ü.-komitee ja rektoraat on korduvalt pöördunud Tallinna I Toitlustustrusti poole palvega parandada TPI söökla varustamist, kuid seni pole trusti reageerimist märgata.

TPI a/ü.-komitee OTSUSTAB:

1. Juhtida TPI söökla administratsiooni ning Tallinna I Toitlustustrusti tähelepanu ülalloetletud puudustele.

2. Paluda Tallinna I Toitlustustrusti juhtkonda:

* Arutada TPI söökla tööd ning parandada ja mitmekesistada söökla varustamist tooorainega. Määrata kindlaks ning teatada TPI sööklale tooraine fondid. Ühtlasi juhtida trusti tähelepanu faktile, et ta pole seni reageerinud TPI rektoraadi ja a/ü.-komitee palvetele varustamise parandamiseks.

* Kaaluda võimalust toitlustamise segasüsteemi (komplektlõunad koos vaba valikuga) rakendamiseks TPI peahoone sööklas.

3. Paluda TPI söökla administratsiooni:

* Korraldada söökla töö selliselt, et kogu lahtioleku aja vältel oleks võimalik saada sooja toitu. Kuni segasüsteemi rakendamiseni töötada järgmiselt: põhilise lahtiolekuaja jooksul toitlustada komplektlõunatega, aga alates teatud kellaajast (näit. 15.00-st) pakkuda kas nn. valvekomplekti (mittetäielik madalama hinnaga komplekt) või võimaldada valida paari sooja toidu vahel. Ettepanek võimaldab ühtlasi vältida menüü koostamist omavahel mittesobivatest toitudest.

* Kindlustada, et abonementtalongid oleksid müügil kogu söökla lahtioleku ajal, tagada toitude vaheaegadeta väljastamine.

* Suurendada juurviljatoitude osa menüüs.

* Lõpetada alakaaluliste toiduportsjonite väljastamine.

4. Paluda TPI rektoraati:

* Kindlustada edaspidi söökla ruumides tehtavate remonttööde tähtajaline lõpetamine.

* Kooskõlastada peahoone söökla reserveerimine a/ü.-komiteega.

5. TPI a/ü.-komitee olmekomisjonil:

* Organiseerida ning kindlustada regulaarne kontroll instituudi toitlustuspunktides.

* Koostöös TPI söökla administratsiooniga töötada välja ettepanekud avastatud puuduste kõrvaldamiseks.

Elektroonikute päev

Täna, 12. detsembril tulevad TPI elektroonikud oma XI kokkutulekule.

Esimene elektroonikute päev peeti 1965. aastal tolleaegsete üliõpilaste entusiastlikul algatusel. Nemad tulid ka mõttele muuta elektroonikute päev rahvusvaheliseks tähtpäevaks. Täna tähistame oma päeva siiski kitsamas ringis — õppejõud ja üliõpilased, kutsutud on eriala 216 vilistlast.

Päevakohased ettekanded algavad kell 14.00 auditooriumis I-202.

Kavas:

1. **E. Mesimaa,** TPI filosoofia kateedri vanemõpetaja. «Tehnikarevolutsiooni sotsiaalsetest tagajärgedest»
2. **O. Pikkov,** TPI elektroonika kateedri juhataja, dots., t. t. k. «Jõupooljuhtseadiste arenguperspektiividest»
3. **U. Tamm,** TPI elektroonika kateedri dots., t. t. k. «Elektroonikast Taanis»
4. **M. Valgesoo,** Tallinna M. I. Kalinini nim. Elektrotehnika Tehase TUI, t. t. k. «Epitaksiaaltehnoloogia probleemidest pooljuhttööstuses».
5. Sõnavõtud

Elektroonikute päeva lõpetame pidulikul koosviibimisel restoranis «Pirita», kus paneme proovile tänavused elektroonikukandidaadid ja laulame elektroonikute laule.

JÜRI MELLIK
LE-71

TP! «TP» «KP»!

(Loe:
TähelePanu! «Tallinna Polütehnik» «KomsomoliProžektorist»!)

Juba nädal aega võib viienda korpuse valvelaua kõrval näha pilkutõmbavat uudisväljapanekut. Möödujate silm jääb sellele pidama ja senine liikumiskiiruski muutub suhteliseks paigalseisuks. Kuulda on «näe, mis see on, vaata, midagi uut, tohoh, või prožektor, no mida seal kirjutatakse, vai-vai, muudkui kritiseerivad, ah soo, tuleb ikka muud ka, noojah, alguse asi . . .»

Järgmisel päeval pärast «Prožektori» ülespanekut võis Mihkel Servinskit (tema see «KP» eest- ja seestvedaja ongi) tipi-peal päris mureliku moega ringi kõndimas näha — ei tea ju, kuidas vastu võetakse, kas aru saadakse, kas huvi tuntakse, kuidas reageeritakse. Praeguse seisuga aga võib kindlalt konstateerida — «KP» esimene number äratas tähelepanu, ja üsna elavat. Edaspidi hakkavad «KP»-d korrapäraselt ilmuma 1—2 korda kuus, oleneb materjali hulgast. Nagu sissejuhatuses öeldud, ei anta ainult vastu päid-jalgu, vaid ka kiidetakse, kus näha, et asi kiitmist väärt. Oodatud on kaastööd.

Niisiis — «KP»-le jõudu ja jaksu, teravat silma ja vahedat sulge! «TP» konkurentsi ei karda, vaid arvab hoopis, et kirevat elu meie ümber tuleb just võimalikult laial rindel kajastada.

«TP» TOIMETUS

(Algus 1. lk.)

MEIE INSTITUUT LÄHENEVA NLKP XXV KONGRESSI EEL

Selle organiseerib rektoraat koostöös ühiskondlike organisatsioonidega (eeskätt komsomoliorganisatsioon). ÜPP juhend arvestab õppeasutuse profiili ja ÜPP korraldamise kogemusi nii oma kui ka teistes õppeasutustes. ÜPP täitmise kohta seatakse sisse **ühtne arvestusraamat,** mille saab iga üliõpilane, ning praktika eri vormide arvestusleht, mis säilitatakse dekanaadis. ÜPP täitmist koordineerib rühmajuhendaja, praktika ajal praktika juhendaja koostöös teaduskonna komsomolibürooga ja õpperühma grupiorganisaatoriga dekanaadi ja ühiskondlike organisatsioonide üldjuhtimisel.

ÜPP ARVESTAMINE

Kokkuvõtte ÜPP täitmise kohta õppeaasta vältel teeb selleks moodustatud teaduskonna komisjon. Arvestus on individuaalne, toimub vestluse vormis. Sissekande nii arvestusraamatusse kui arvestuslehele teeb komisjoni esimees. Antud hinnang võetakse arvesse üliõpilaste nii moraalsel kui materiaalsel stimuleerimisel. Kokkuvõtlikku hinnangut kogu õppeaja kohta arvestatakse üliõpilaste töökohtadele määramisel ja märgitakse iseloomustuses. Pärast üliõpilase kõrgkoolist lahkumist säilitatakse arvestusraamat dekanaadis.

Ametiühingukomitee esimees LAINE HANSALU rõhutas veel kord, et tudengid ei tea, kuidas ühiselamus elada. Teatakse küll õigusi ja osatakse nõuda, kuid seda ilma omalt poolt midagi vastu andmata. Sotsialistlik võistlus ühiselamus on kõigepealt võistlus tubade vahel. L. Hansalu koputas tudengite südamele, et ametiühingukomitees asjaajamistel tuleb igale dokumendile alla kirjutada ikka ja ainult **oma isiklik allkiri.**

ELKNÜ TPI komitee sekretäri TOOMAS MASINGU ettekanne puudutas komsomolitööd. Esimesel kohal õpperühma komsomoliorganisatsiooni töös peavad olema

ÕPPETÖÖ

küsimused. Eriline tähtsus on sellel nüüd, enne eksamisessiooni. Tuleb tagada üliõpilaste nii individuaalne kui kollektiivne vastutus õppetöö tulemuste ees. Komsorgid peavad tõsisemalt suhtuma õppimises halvasti edasijõudvatesse tudengitesse, nendega tuleb vestelda ja nii omalt poolt väljalangemise vähendamisele kaasa aidata. T. Masing rõhutas, et õppedistsipliini rikkumine ja sellest tulenev mahajäämus õppetöös on ÜLKNÜ põhikirja rikkumine, mis peab tooma kaasa karistuse.

LENINLIK ARVESTUS

1976. a. veebruaris lõpeb leninliku arvestuse «Viime ellu NLKP XXIV kongressi otsused» viimane etapp. Lõppkokkuvõtted selle kohta tuleb teha 1976. a. veebruari alguseks, kohe uue semestri esimesel nädalal. 16. veebruariks tuleb kokkuvõte esitada teaduskonna komsomolibüroole.

Käimasolev

KOMSOMOLIDOKUMENTIDE VAHETUS

peab kindlustama kõigi kommunistlike noorte õppetööalase ja ühiskondlik-poliitilise aktiivsuse tõusu. 2. detsembri seisuga oli instituudis välja kirjutatud 1578 uut komsomolipiletit, dokumentide vahetusse oli astunud 95 õpperühma, millest 53 on selle vahetuse täielikult lõpetanud. Komsomolidokumentide vahetusel ilmnenud puudusi:

* osa õpperühmi ei ilmunud vahetusele õigeaegselt (LI-91, LR-97, AV-51, AL-57, AO-11);

* halvasti ette valmistunud olid rühmad ET-71, AJ-57, AA-17, AO-77;

* on olnud juhuseid, kus komsorg ei pea vajalikuks koos rühmaga dokumentide vahetusele tulla, põhjendades oma käitumist sellega, et tal uus komsomolipilet juba käes;

* vahetusele on tulnud üliõpilased, kellel on komsomolidokumendid kadunud ja seda küsimust pole eelnevalt õpperühma komsomolikoosolekul arutatud.

Enne vahetusele ilmumist tuleb rühmas läbi viia komsomolikoosolek, kus arutatakse rühma valmisolekut komsomolidokumentide vahetuseks. Põhiliselt lõpetame vahetuse 1976. a. juulikuuks.

Mõni sõna

EÜE-st.

Ka järgmisel aastal nagu eelmiselgi läheb meie instituudist malevasse 950 inimest, kellest põhilise osa moodustavad I kursuse üliõpilased. Need I kursuse tudengid, kes ei lähe malevasse, jäävad suvel instituudi juurde ühiskondlikku tööd tegema.

RAAMATU tpi KOGU

TEADAANNE.

Raamatukogus on järjekordselt välja pandud temaatiline näitus. Kui eelmine oli kunstialane, siis seekordne kannab pealkirja «Ehitus ja arhitektuur».

Raamatuhoidlast on püütud välja tuua peamiselt need raamatud, mis võiksid huvi pakkuda laiemale lugejaskonnale. Siin näeme raamatuid, mis haaravad ehituskunsti kaugest minevikust, ja ka raamatuid, mis käsitlevad tulevikuprobleeme. Tutvume suurlinnade ja maa kujunduse ning planeerimisega üle kogu maailma. Võime lugeda raamatuid sellistest suurustest nagu Le Corbusier, Mies van der Rohe, insener-ehitaja P. L. Nervi jt.

Eraldi on välja toodud raamatud Eesti kohta, näiteks K. Tihase «Eesti talurahva arhitektuur», D. Brunsi «Homne Tallinn», A. Niine «Maastikuarhitektuuri probleeme Eesti NSV-s», «Maastike kujundamine Eesti NSV-s» jt.

Saame ka põgusa ülevaate sisekujundusest, välja on pandud ehitus- ja arhitektuurialased ajakirjad.

Näitus jääb avatuks paariks nädalaks. Head tutvumist!

TEATRIHUVILISED

kogunesid 26. novembril I ühiselamusse oma järjekordsele üritusele. Erinevalt eelmistest õhtutest oli osavõtjaid tunduvalt vähem, ehkki seekord arutati teatriklubi programmi ja põhikirja ning ühtlasi valiti klubi embleem.

Otsustati:

— teatriklubi juhatus valida 7-liikmeline;
— võtta klubi liikmeteks 25 inimest, kes valitakse sel semestril ülesnäidatud aktiivsuse alusel. Seejuures toimuvad üritused ka laiemale osavõtjaskonnale;
— määratleti ürituste vormid.

Leiti, et edaspidi võiks ka ise teatrit teha, samuti luua kontakte teiste kõrgkoolide teatriklubidega.

Ootame aktiivset osavõttu järgmisest klubiõhtust, mis toimub veel sel semestril. Jälgige reklaami!

SIGNE LEEMET
MERLE TÕNSPOEG
TP-31

Weimar. Germanistikakursused

(Algus «TP-s» nr. 35)

Teine töölõik — nn. *Podiumveranstaltungen* — kujutas endast nii Jena ülikooli kui ka külalislektorite loenguid väga mitmesugustel teemadel, millele järgnesid mõttevahetused. Esinesid nimekad doktorid, professorid mitmetest Saksa DV kõrgkoolidest, Kultuuriministeeriumist, Teaduste Akadeemiast ja mujalt. Dr. S. Bock Teaduste Akadeemiast võrdles Anna Seghersi hilisema perioodi loomingut käsitledes Seghersit-prosaisti Brechtiga kui draamasuurkujuga. Seghers valdab 6 võõrkeelt, on rahva hulgas väga lugupeetud, praegugi on tal suur kirjavahetus elanikkonnaga.

1970. aastate kirjanduse uusi arengutendentse käsitles oma loengus dr. S. Damm Kultuuriministeeriumist. Paljude heade näidete kõrval jäi kõlama viimase aja parima prosaisti Brigitte Reimani nimi.

Dr. professor G. Schmidti ettekanne «Saksa DV rahvamajanduse areng» sisaldas majanduse üksikasjalise analüüsi ja statistiliste andmete kõrval huvitavaid pöördumisi ka kirjandusklassikute mõtete ja tsitaatide poole. Kommenteerin: «Tsitaatidesse suhtumine on erinev. Fašistid kasutasid tsitaate selleks, et teisi rahvaid hävitada, meie kasutame Goethe humanistlikke tsitaate selleks, et neid ellu viia. Goethe pole meile mitte ainult klassika, me järgneme tema üleskutsele tegutseda. Kanname uhkusega mineviku pärandit. Meie kultuur kuulub kogu maailmale.»

Dr. Schmidt märkis, et tänapäeval peavad lapsed sõnaraamatust järele vaatama, mida tähendab sõna *tööpuudus*, et kõneldakse suurima rõõmuga lasteasutustest, kuid mitte veel sama suure rõõmuga teenindusest.

Halle Martin Lutheri Ülikooli õppejõud dr. Gotthard Lerchner pühendas oma ettekande rahvuskeelte erinevatele arenguvariantidele sõltuvalt majanduslikest ja poliitilistest muudatustest ning erinevast administratiivvõimust ja elulaadist keele levikualal. Vaatamata keele põhisüsteemi säilimisele on saksa keelel 4 rahvuskeele varianti: 1) Saksa DV keel, 2) Saksa Föderatiivse Vabariigi keel, 3) Austria saksa keel, 4) Šveitsi saksa keel. Keelele Saksa DV-s on omased paljud uusilmingud — neologismid, spetsiifilised sõnad ja stereotüüpsed sõnakombinatsioonid. Eriline koht on keeles arvukatel lühenditel.

Enamikule keelega tegelevatele inimestele pole tundmatu professor dr. Gerhard Helbigi nimi. Leipzigi Herderi instituudi õppejõud, rahvusvaheliselt tuntud teadlane, paljude õpikute autor. Külalislektorina esines ta meile kahjuks ainult ühel korral. Ettekanne oli pühendatud grammatika osale võõrkeele õpetamises. Rõhutati, et õpetatava grammatika osatähtsus sõltub eelkõige õppeteoreetilistest kontseptsioonidest ja et nn. grammatikaliseeritud meetodite puhul on tegemist grammatika ülehindamisega, otsese ehk direktse meetodi puhul aga selle alahindamisega. Keeleõppimise protsess peab toimuma mitte drilliga nagu behavioristlikes koolides mehaaniliste oskuste omandamisel, vaid grammatilised oskused peavad kujunema õppijas teadlikult, aktiivse tegevuse kaudu. Võõrkeele õpetamisel on kommunikatiivne siht, millele on allutatud ka grammatika. See on ka marksistliku keeleteaduse üks põhiseisukohti. Aktiivses tegevuses kujuneb välja teadmiste, võimete ja oskuste dialektiline ühtsus.

Kahtlemata olid väga huvipakkuvad loengud maailmakeeltest ja -abikeeltest (prof. dr. Harry Spitzbardt), lausesemantika ja valentsi probleem (prof. dr. Karl-Ernst Sommerfeldt), saksa ortograafia lingvistilistest alustest (dr. Dieter Nerius), tekstide analüüsist ja võrdlemisest (prof. dr. Georg Michel).

III metoodikasektsioonis käsitleti uusimaid otsinguid kaasaegse kõnekeele ja selle õpetamise valdkonnas, kõnekeele erinevusi kirjakeelest, keeleliste saavutuste hindamist edasijõudnute juures, tehniliste vahendite osa õppetöös ja mõningaid programmeerimisküsimusi.

Sektsiooni juhataja dr. Gerhard Wazeli palvele avaldada omapoolseid ettepanekuid töö korraldamiseks kõlas ühest suust võiks öelda et rahvusvaheline soov: saada näpunäiteid, kuidas õpetada võõrkeelt parimate tulemustega.

Doktor Wazeli vastuses sisaldus mõte: parima õpetamise teid otsitakse pidevalt kõikides maades. Kas käibelolevad meetodid head vilja kannavad, seda näitavad tulemused. Metoodika on meetodite kompleks, ainult üht ning kindlakskujunenud meetodit pole. Loomulikult on tarvis kursis olla kõikide uusimate metoodiliste suundadega, millega tegeldakse maailmas. Lähtudes õpetaja isiksusest, õpetatavatest, olemasolevate audiovisuaalsete võimaluste rakendamisest ja eesmärgist, tuleb üldiste omaksvõetud meetodite hulgast leida see oma, mis vastab tundide eesmärgile ja õpetaja natuurile. Üks on aga kindel ja selge: kõnelema õpitakse kõige edukamalt ikkagi ainult kõnelemise kaudu.

Üks rõhutatavatest põhimõtetest oli: õppeprotsessis ei tohi lähtuda mitte ainult õpilaste poolt tehtud vigadest, vaid ikkagi ka positiivsetest külgedest. See on oluliseks teguriks õpilaste psühholoogilisel mõjutamisel, et auditooriumis või klassis valitseks sundimatu õhkkond, mis ei pidurdaks, vaid innustaks ja julgustaks õppijal end õpitavas keeles julgelt avaldama. On tähtis, et õpilast sealjuures pidevalt, iga tehtud vea puhul ei korrigeeritaks!

Nagu märgata võib, on need seisukohad omavahelises seoses.

Kõnekeele õpetamisel on suur tähtsus dialoogil. Dialoogilise kõne arendamisel on 4 põhivarianti: 1) repliigipaaride harjutused (reaktsioon ühelt partnerilt teisele), 2) dialoogi grammatiseerimine (luubi alla on võetud teatud grammatiline aspekt), 3) üksikkõne transformeerimine kahekõneks, antud teemal ja situatsioonis, oskamaks üle minna kõnele uues situatsioonis, 4) vaba dialogiseerimine

Teemal «Keeleliste saavutuste hindamine lühiettekande ja diskussiooni alusel» tuli allakirjutanul pidada sektsioonis ettekanne, mille aluseks oli dr. Wazeli sellekohaseid probleeme käsitlev teaduslik-metoodiline töö. Komplekssete harjutuste sihiks on, et õpilased oskaksid mitte ainult vastata küsimustele (*reaktives Sprechen*), vaid arendada ka initsiatiivset kõnet (*initiatives Sprechen*).

Kõnekeele küsimustega hakati intensiivselt tegelema 50. aastatel, eesotsas tšehhi koolkond selliste nimedega nagu Wachek, Havranek. Eesmärk — keele kui kommunikatsioonivahendi demokratiseerimine. Siin puutume kokku mõistega *kirjakeel*. Milles siis seisneb lihtsatest vaatlustest lähtudes kõnekeele ja kirjakeele erinevus ja ühtsus?

Kõnekeel (gesprochene Sprache) on otsene kommunikatsiooniviis, ta on keele voluntaarne kasutamisviis, oma olemuselt emotsionaalsem, pole täpselt järeleaimatav.

Kirjakeel (geschriebene Sprache, ütleksin vahest — kirjapandud keel) on ratsionaalsem, staatilisem, on ülevaatlik, korratav. (Mitte ära vahetada mõistega Literatursprache — kirjanduskeel.)

Kuid kirja- ja kõnekeelt tuleb vaadelda dialektilises ühtsuses. Käesoleval ajal uuritakse, kus ja kui palju kirjakeel võtab üle kõnekeele kriteeriume.

Räägiti veel programmeerimisest, selle võimalustest ja piiridest. Üksmeelel oldi audiovisuaalsete meetodite rakendamise vajalikkuses õppeprotsessis.

Palju kordi, nii plenaaristungitel, sektsioonide töös kui ka õhtustel klubiloengutel rõhutati nõukogude keeleteaduse kõrget taset, mitmeid kordi toonitati Rieseli ja Leontjevi sellealaseid saavutusi, samuti Nõukogude Liidu hindamatut abi ja koostööd Saksa DV majanduse ja kultuurielu ülesehitamises.

Kui oleks heaks tooniks kõnelda ülivõrdes, siis ütleksin, et 19. rahvusvaheline oli parim üritus, kust mul on elus võimalik olnud osa võtta. Söandan avameelselt — nagu minu õpetaja Weimaris ütleks — *«in geschriebene Sprache»* öelda, et tundsin koju saabudes end tüki maad targemana. Ühtlasi teadsin, kui palju on veel vaja õppida, lugeda, et kursis olla kõige aktuaalsega. Alatiseks jääb meelde tempo, tempo, millega tunde läbi viidi, sealjuures mitte kunagi ülearuselt korrates. See pani mõtte aktiivselt liikuma.

Pean väga lugu kursuse õppejõududest, kes oskasid luua õpperühmades vahenditu õhkkonna, milles ka raskeimat küsimust oli kerge selgeks rääkida.

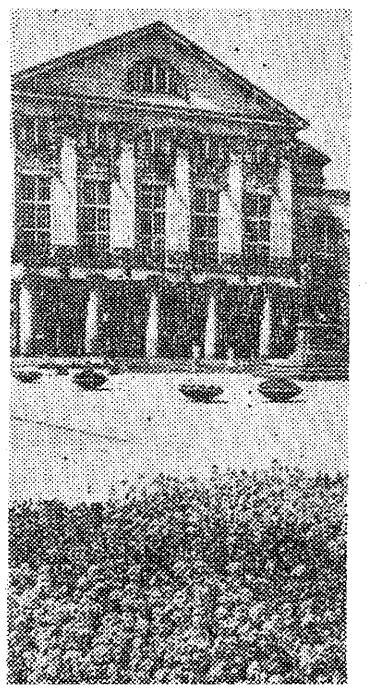

Weimari rahvusteater.

Olen rikkam arvukate tutvuste poolest paljudes maades. Rõõm on teada, et inimesed kogu maailmas tahavad elada rahus, et meid ühendavad ühised rõõmud ja mured.

Külastades Liszti maja-muuseumi palusin, et mängitaks lindilt tema «Liebesträume't». Muuseumi hooldaja vastas, et seda tehakse kahjuks ainult grupikülastajaile. Seisin hetke nõutult, kostsin siis vaikselt: võib-olla oleks seda rohkem vaja just ü k s i k u l e. Paus ... ja varsti kõlasid läbi ajalooliste ruumide Liszti lummavad, sügavalt mõtestatud helid. Kontakti leidmine inimestega polegi nii **väga raske...**

Tõeliselt rõõmustav oli Weimari südasuvisel tänaval ootamatult kohata lugupeetud dotsent Võhandut ja rühma meie oma TPI üliõpilasi.

ELSA PANT
Keelte kateedri vanemõpetaja

Kodukultuur — kasulik ja vajalik

1967. a. loodi ühiskondlike erialade teaduskonna juurde kodukultuuri ring. Ringi tööplaani kuuluvad teoreetilised loengud tervislikust toitumisest, moeküsimustega kursispüsimine, kodu sisustamine jmt.

Novembris lõpetaski järjekordne lend «kodukultuurlasi», mille puhul peeti traditsiooniline lõpupidu omavalmistatud toitude ja väga meeldivalt kaetud peolauaga.

Ringi juhendajaks, sõna otseses mõttes hingeks ja innustajaks on juba mitmed aastad Maimu Eesmaa, toiduainete kateedri vanemõpetaja. Külalisteks olid palutud ÜET dekaan dots. Rein Otsepp ja toiduainete kateedri dotsendi kt. Jüri Kann.

Palusime M. Eesmaal ringist lähemalt rääkida.

«Programm näeb meil ette 150 tundi kolme semestri ulatuses. Koos käime enam-vähem kord nädalas, 15 tüdrukut. Miks nii vähe? Praeguste kitsaste töötamistingimuste juures on 15 siiski maksimaalne arv.

Leian, et sellest ringist osavõtt tuleb igaühele kasuks. Meie noortel naistel jääb tihtipeale koduse miljöö loomise oskusest puudu, olgu see siis pere täis kõht või eluruumide maitsekas ja praktiline sisustamine. Tudengineiud saavad siin teadmisi külaliste vastuvõtu kohta, praktilisi näpunäiteid eluks vajaminevaiks kasulikeks harjumusteks. Kogu selle aja jooksul oleme 10—15 korda köögis, peale selle veel lauakatmise demonstratsioonid. Koostatakse referaate, näiteks niisugustel teemadel nagu «Konflikt naise kutsetöö ja koduste tööde vahel» ja «Vaimse tööga tegeleva inimese toitumisest».»

Ringi liikmete nimel esines Erge Otsa (KO-71). Ta ütles, et seegi laud, viimane ja kõige pidulikum, on tehtud-kaetud õpetaja Eesmaa juhendamisel, tema abiga ja tema toetusel ning organiseerimisel. E. Otsa tänas M. Eesmaad, kel pole olnud kahju oma vabast ajast ja kel pole puudu tulnud heast tahtest, et neile perenaise väikesi saladusi avaldada.

ÜET dekaan Rein Otsepp märkis, et kui seda pidu ja peolauda võtta kui eksamit, siis on see kahtlemata hästi õnnestunud ja andis öeldu kinnituseks kõigile kursuse lõpetajatele vastavad tunnistused, kaheksale koguni kiitusega. Sellega tunnistati kõik lõpetanud kodukultuuri instruktoriteks.

R. Otsepp pani ringi liikmetele südamele, et nad ei hoiaks oma teadmisi vaka all, mitte ainult iseendale, vaid jagaksid omandatud kogemusi tulevikus ka teistele.

Omavahelisest vestlusest selgus, et paljudele jäi eelmisest aastast meelde näärilaudade demonstratsioon. Huvitavad ja omapärased olid kingituspakkide variandid, eriti just pakkimise poolest — kaunistusena võib kasutada näiteks kuuseoksi ja küünlaid. Õpiti tegema ka ikebanasid. Ka sel laual oli üks, tehtud küünaldest, männiokstest ja aiakrüsanteemidest.

Jääb üle ainult kahetseda, et mitte kõikidel tütarlastel-tudengitel ei õnnestu nii kasulikust ringist osa saada.

URMI REINDE

Mida toob aasta 1976?

Möödunud nädala lõpus võtsid TPI filmiklubi aktivistid osa vabariiklikust filmiklubide seminarist. Meie vabariigis töötab praegu ligikaudu 20 filmiklubi. Seega on kord aastas toimuv seminar igati teretulnud nähtus.

Filmilaenutuse ja Reklaami Valitsuse juhataja A. Vesmes tutvustas järgmisel aastal meie ekraanidele jõudvaid filme. Positiivse hinnangu andis ta «Mosfilmi» teostele «Sada päeva pärast lapsepõlve», «Taas saabub september» ja «Armastuse orjatar», «Lenfilmi» uudisteostele «Palun sõna», «Ainus» ja «Veel õnnetäht kord tõuseb hele» (see pealkiri pärineb A. Puškini luuletusest «Tšaadajevile»).

Välisfilmidest, mis peaksid huvi pakkuma, on Bulgaaria «Armastusest» ja mitmed Itaalia, USA ja Jaapani filmid. Viimastest tõotab kinodele suurt «kassat» «Jaapani hukkumine» (kaks seeriat Jaapani hävingust) ja multifilm «Jack imedemaal». Ekraanidele jõuab ka Itaalia 2-seerialine «Buratino seiklused» (kaastegevad Gina Lollobridgida ja Vittorio de Sica).

Siis läks jutt «Tallinnfilmile» ja tema perspektiividele 1976. aastal. Sõna oli Kinematograafia Komitee peatoimetajal R. Beltšikovil. Plaanis olevaist dokumentaalfilmidest nimetas ta R. Rimmeli stsenaariumi järgi tehtavat «Noored ja alkohol» (rež. A. Altmäe), samuti filmi Veljo Tormisest ja rahvalaulu rakendamisest kaasaegses muusikas (rež. P. Puks). Uued teosed on kavas ka L. Laiusel ja P. Toomingal.

Mängufilmidest peaks veebruaris ekraanidele jõudma M. Mikiveri režissööritööna valminud «Indrek» (A.-H. Tammsaare «Tõe ja õiguse» II osa järgi). On lõpetatud ka O. Lutsu «Suve» ja «Tootsi pulma» motiividel vändatud «Aeg läheb, aga aeg ei kao» võtted (rež. A. Kruusement).

1976. a. on kavas filmid M. Undi, E. Niidu, E. Vetemaa, samuti T. Elmanovitši ja K. Komissarovi jt. autorite stsenaariumide järgi. Režissööridest, kel on plaanis nende stsenaariumide teostamisele asuda, võib nimetada L. Laiust ja V. Käsperit. Ka M. Mikiver on huvitatud edaspidisest tööst filmistuudios. Uued multifilmid peaksid valmima E. Tuganovil ja M. Parsil.

Ühiselt vaadati uut dokumentaalfilmi «Sündis inimene» (hiljuti demonstreeriti seda ka meie klubis) ja vesteldi filmi režissööri L. Laiusega. «Tallinnfilmi» joonisfilmidest rääkis R. Raamat, samas arutleti ka tema filme «Rüblik» ja «Pisiasi».

Soovime, et uus aasta tooks endaga kaasa tõelisi loomingulisi võite.

REET RISTLAAN
TP-31

Kuidas sääsest elevanti teha?

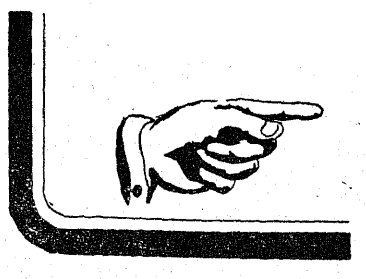

Võiksime seda lugu ju ka nii alustada, et «Tallinna Polütehniku» toimetusele on saabunud kiri, milles tuntakse huvi, kas on võimalik sääsest elevanti teha.

Nii me seekord siiski alustada ei saa, sest tegelikult ei kirjuta ega küsi keegi midagi. Võib arvata, et inimestel on kõik ütlematagi selge.

Paljugi mis võib arvata. Asi on aga hoopis tõsisem. Probleem on ja jääb. Otsustasin seepärast ikkagi härjal turjast haarata, vaatamata sellele, et keegi pole esitatud küsimuse vastu huvi tundnud. Hiljem võib vajaduse korral muidugi ka sarvist kinni võtta.

Tähelepanelik lugeja juba nuriseb: mis keerutamine see siis olgu. Lubati rääkida elevandist, öelgu siis mõni sõna kasvõi sääsestki, tema, võllaroog, kohe härga katsuma. Aga see näitab, et olete end juba häälestanud asja mõistmiseks.

Sääskede kohta ei oskakski ma midagi öelda, pealegi on tähtsam hoopis elevant.

Siinkohal jääb lugu selleks korraks pooleli.

Järgmine kord vaatame, kuidas sääsest elevanti teha.

IVO KARLEP

LEMBIT MERE

Tallinna Polütehnilise Instituudi mehaanikateaduskonda on tabanud ränk kaotus. 27. novembril viis pikk ja raske haigus meie hulgast masinaelementide kateedri dotsendi Lembit MERE. Oleme kaotanud lugupeetud pedagoogi, oma ala autoriteetse spetsialisti ja teadlase, suurepärase inimese ja hea kolleegi.

Lembit Mere sündis 14. jaanuaril 1920 Tallinnas töölisperekonnas. Varakult tärganud tehnikahuvi viis teda peale algkooli lõpetamist 1934. a. õppima Tallinna Tehnikumi. Lõpetanud selle 1940. aastal, töötas ta mitmetes tehastes, sealhulgas pikemat aega tehases «Volta» konstruktorina. Praktilises töös veendus ta üha enam oma elukutse õigsuses, aga ka vajaduses täiendada oma teoreetilisi teadmisi. Aastatel 1944—1950 õppis Lembit Mere Tallinna Polütehnilise Instituudi mehaanikateaduskonnas. Peale instituudi lõpetamist mehaanikainseneri kvalifikatsiooniga asus ta 1950. a. tööle Laevaremonditehasesse vaneminsenerina. Paralleelselt põhitööga alustas Lembit Mere 1952. a. pedagoogilist tööd. Suurte eeldustega õppejõu tööks ja rikkalike inseneri kogemustega omandas ta kiirelt põhiliste distsiplii-nide õpetamise metoodika ja asus 1956. a. tööle Tallinna Polütehnilisse Instituuti koosseisulise õppejõuna.

1962. a. valiti ta masinaelementide kateedri vanemõpetajaks ja 1971. a. sama kateedri dotsendiks.

Lembit Mere oli juhtivaks õppejõuks tõste-transpordimasinate alal. Tema sulest pärinevad rohkearvulised metoodilised materjalid selle ja naaberdistsipliinide kohta, samuti «Masinaehitaja käsiraamatu» vastavad peatükid. Tema käe all on omandanud inseneritööks vajalikke teadmisi kõik viimase 20 aasta jooksul ettevalmistatud mehaanikainsenerid. Ta on neile meelde jäänud hea lektorina, nõudliku ja väga objektiivse, oma eriala põhjalikult tundva õppejõuna. Kontakt üliõpilastega ei piirdunud ainult õppetööga. Lembit Mere oli hulga aastate jooksul mehaanikateaduskonna ÜTÜ teaduslikuks juhendajaks.

Lembit Mere teadusliku töö põhiprobleemiks oli väsimusnähtuste uurimine nöörjuhtmetes ja üliväikese ristlõikega varrastes. Nende küsimuste lahendamisel saavutas ta silmapaistvat edu. Tema loodud originaalsed katseseadmed ja katsetamismetoodika on sisse viidud vastavasse riiklikku standardisse. Uurimistöö tulemused on juurutatud paljudes kaablitööstuse ettevõtetes. Nimetatud teemal kaitses L. Mere 1970. a. oma kandidaadiväitekirja. Tunnustatud spetsialistina on ta konsulteerinud rohkearvulisi projekte mitmetes tehnikavaldkondades ja abistanud eksperdina paljusid vabariigi ettevõtteid.

Lembit Mere mitmekülgset ja viljakat tegevust õppejõu ja teadlasena on korduvalt ära märgitud rektori käskkirjades. Teda on autasustatud V. I. Lenini 100. sünniaastapäeva medaliga «Eeskujuliku töö eest». Alati abivalmis ja kohusetundliku kolleegina jääb Lembit Mere meie mälestuses püsima.

TÖÖKAASLASED

Nii ON

SERVUS!

Kurtsid, et sulle tehti märkus suitsetamise pärast keelatud kohas ja et sa oled nördinud. Mõistan sind täielikult. Aga mis sa hing teed, kui meie *alma mater*'i töötajad nii mõistmatud on. Või nemad tahavad puhast õhku hingata! Kes neid keelab, männimets on siinsamas TPI külje all. Pealegi — väike jalutuskäik on tervisele väga kasulik. Aga sinule annan head nõu — tule ja suitseta Kopli majas. Nii palju kui tahad. Seal ei keela keegi sul tuhka maha raputada ja suitsuotsaga seintele ilusat põletusmustrit teha, jätkugu sul ainult fantaasiat! Majandusteaduskonna tudengid üksi ei jõua ju kõiki seinu ära kaunistada.

PETER

TEADAANNE

Lähemal ajal asendatakse prügikastid auditooriumide VI-305 ja VI-129 juures siltidega «PRAHI MAHAPANEKU KOHT». Siltide kõrvale seatakse üles täielikud tulekustutusvahendite komplektid.

VALGUS FOOR

Jälle on põhjust avaldada liikluseeskirjade rikkujate puhul rubriik «Valgusfoor». Ja jälle on tulipunktis seesama koht — Laikmaa tänav Teenindusmaja ees. Kas tõesti peab hakkama korraldama kõndimisharjutusi kõrgharidust taotlevatele inimestele? Võib ju veelkord selgitada: jalakäija, kui valgusfoori punane tuli on sinu poole, ära alusta sõidutee ületamist; jalakäija, pea lugu ülekäigukohtadest — need triibud ja täpid ei ole tänavatele ornamendiks joonistatud.

Seekordsed patused on Gennadi Dubrovski (AO-57), Rein Kompost (MA-31), Riina Roosmaa (KA-12).

NÄÄRIAEG ON VARSTI KÄES

Aastalõpu meeleolud köidavad kõiki, eriti muidugi mudilasperet. Meie maja väikesed lapsed saavad oma nääripidu pidada 20. ja 21. detsembril. Küsite: kuidas on mudilased saanud TPI-sse. No muidugi — nad on meie töötajate ja üliõpilaste lapsed.

20. detsembril kell 17

kogunevad aulasse tööliste ja teenistujate;

21. detsembril kell 11

keemia- ja elektrotehnikateaduskonna töötajate-üliõpilaste;

kell 14.30 üldteoreetiliste õppeainete, mehaanika- ja ühiskonnateaduste teaduskondade vanemate

ja **kell 18** majandus-, ehitus- ja elektroenergeetikateaduskondades töötavate-õppivate vanemate lapsed.

Nääripeoasjadega on kursis sm. Reeder, kelle käest telefonil 532-002 võib lähemat kuulda.

Koolis käivatele lastele (1.—5. klass) korraldatakse nääripeod Tombi-nimelises kultuuripalees.

sport

Ühinen komsomoliprožektori staabiülema Mihkel Servinski arvamusega. Milleks siis veel järgnev, küsib «TP» lugeja majandusteaduskonna kehakultuurikollektiivist?

Allpool on ühe «lubjaka» heatahtlik abipakkumine majandusteaduskonna k/k nõukogule. Kriitika on oma eesmärkidelt peaaegu alati positiivne ja seda võib tihti teha, sest ka kõige paremini organiseeritud üritusel või antud juhul võistlusel leidub ikka mõni külg, mis kõige paremini välja ei tulnud.

28. novembri «TP»-s oli kenasti võrreldud jooksukrossi ja orienteerumisvõistluste osavõtu protsente keemia- ja mehaanikateaduskondade samade näitajatega. Esitatud arvude põhjal oli jõutud järeldusele, et «. . . kehakultuurikollektiivi nõukogu ei ole suutnud sel aastal kõige edukamalt oma põhiülesandeid täita».

Veel kord sporditööst majandusteaduskonnas

Aga? Majandusteaduskonna k/k nõukogu alustas käesolevat õppeaastat hästi läbi mõeldud ja igati reaalse plaaniga. Nõukogu esimees ja enamik liikmeid omab organisatsioonilise ja agitatsioonitöö läbiviimiseks küllaldaselt kogemusi, ja mis peaasi — head tahet ning visadust igasuguste raskustega võitlemiseks.

Kriitika oleks olnud veelgi ilmekam, kui tänavusi näitajaid oleks võrreldud möödunud aasta tulemustega: ka eelmisel aastal olid näitajad jooksukrossis samad. Mihkel Servinski seda ei maini. Nõukogu arutas läinudaastased võistlused, sealhulgas ka ebaõnnestunud jooksukrossi, läbi ja tegi järelduse: kommunistlikud noored ei pea lugu komsomoli jooksukrossist. Edaspidi tuleb loota tudengi teadlikkuse kasvule ja tõhustada tööd õppegrupi spordijuhtidega, kutsudes neid aeg-ajalt nõukogu ette aru andma.

Kuna käesoleval aastal nurjusid võistlused uuesti, siis tuleks asja põhjalikumalt analüüsida. Muide, jooksukrossi päeval 8. oktoobril sadas vihma ja oli keskmiselt külm sügisilm. Üheks vähese osavõtu põhjuseks oli kindlasti ka see.

Kohal olid õpperühmad TL-11, TI-11, TP-31 jt. Kuhu jäid TM-11, TR-11, TP-11, enamik II ja III kursuse rühmadest? Õpperühmad TL-11 ja TI-11 olid peamised osavõtjad ka orienteerumisvõistlustel.

Kurb, kuid siin võib olla ainult üks järeldus: õpperühmas ei ole spordivaimu, ei ohverdata oma isiklikku mugavust kollektiivi huvidele (professor A. Viru DTT-sündroom — diivan, tuhvlid ja televiisor — on eelistatavam). Ka kehalise kasvatuse programm spordilembelisuse kasvatamise osas on puudulikult täidetud.

Organisatsiooniliselt olid võistlused viletsalt läbi viidud. Võistlusjuhend tuleks viia siiski iga õpperühmani. Ka eelregistreerimine tuleb asjale kasuks. Kuluks ära väike «paraaditseminegi»: loosungid (vähemalt stardi- ja finišipaiga tähistus), võimendatud informatsioon, muusika stardipaigas, embleem või märk, mille osavõtjad ise välja ostavad jms.

Orienteerumisvõistlused viis läbi üks (!) üliõpilane — Riina Tupits. Palju tänu tragile tüdrukule, kes julges kogu ürituse oma õlule võtta. Ta tegi raja, oli ühtaegu peakohtunik, sekretär, ajamõõtja. Kuid ilmselt oli see nõukogu üks vigadest. Paljudele jäi võistlus hoopiski teadmata, sest millega muidu seletada nii vähest osavõttu.

Kõikideks võistlusteks kinnitab nõukogu peakohtuniku (või vastutaja), kuid ei kontrolli, kas ja kuidas volitatu asjaga hakkama saab. Ja kui vastutaja ka ise ei tule selle peale, et tal abi vaja on (Riina Tupitsa näide), siis lähebki võistlus vaid kuidagimoodi. Kuidagimoodi läbiviidud võistlus on juba ise halb propaganda. Üks halvasti korraldatud võistlus mõjutab aga ka järgnevaid.

«TP» vahendusel palve mehaanikutele — palun kirjutage, kuidas teil õnnestus 188 üliõpilast jooksma tuua. Ja veel — kas «TP» veergudel ei tuleks algatada diskussiooni paaril intrigeerival teemal — «Spordijuht — omal soovil või sundkorras?» ja «Mida annab mulle õnnestunud võistlus ja kas ta peabki midagi andma?». Vormi valik vaba — alates maksiimist ja lõpetades humoreskiga. Peaasi, et oleks asjalik mõttevahetus.

V. RÜGA

SELGITATI MEISTERNAISKOND VÕRKPALLIS

Punkt pandi käesoleva õppeaasta võrkpallinaiskondade TPI meistrivõistlustele. Võrreldes eelmise õppeaasta samade võistlustega jätsid vastlõppenud märgatavalt parema mulje. Mängud viidi läbi lühikese ajaga, kusjuures mängijate koormus oli küllalt ühtlaselt jaotatud. Naiskondade mängutasemes on toimunud küllalt suur edasiminek. Heatasemelist ja võistluslikku võrkpalli näitasid majandus-, keemia-, ehitus- ja mehaanikateaduskond. Parima mulje jättis mehaanikute naiskond, kes mängis püüdlikult ja üksmeelselt. Rahule ei saa jääda mängude ajakavast kõrvalekaldumisega. Algselt planeeriti mängud kolmegeimilised ja arvestati iga mängu jaoks pool tundi. Mängiti aga viis geimi ja seega venisid mängud arvestatust pikemaks. Tore, et naiskonnad siiski väljakuulutatud ajaks kohale tulid. Võrkpallimeeskondadel on oma naiskolleegidelt ikka palju õppida, ja seda just õigeaegse väljakule ilmumise osas.

Äärmiselt huvitav ja pingeline oli turniiri eelviimane mäng keemia- ja mehaanikateaduskonna vahel. Mehaanikateaduskonna neidudele oleks võit esikoha toonud, kaotus jätnuks neid aga hoopis neljandaks. Pingelise mängu esimese geimi nad võitsidki 16 : 14, teises geimis pidid aga keemikuile alla vanduma 13 : 15. Tunda hakkas andma väsimus (mehaanikuil päeva teine mäng, keemikuil esimene), omajagu mõjus ka geimi kaotus ning kaks järgmist ja kogu mängu tulemusega 3 : 1 võitsid keemikud, kindlustades endale teise koha. Mehaanikuil tuligi leppida neljanda kohaga. Turniiri viimases mängus kohtusid keemia- ja majandusteaduskonna naiskonnad. Mäng möödus küllaltki ühepoolselt. Keemikud suutsid vaid esimeses geimis vastupanu osutada ja mängisid välja 12 punkti. Võit 3 : 0 ja seega ka meistritiitel kuulus majandusele. Korrates mullust saavutust ei loovutatud vastastele ühtegi geimi. Majandusteaduskonna värvides ei löönud kaasa nende parimad Anu Kärsin, Maire Kuusik ja Maret Lember. Meisternaiskonda kuulusid Lea Kulbach (TE-31), Ester Mäesalu, Sirje Rikas (mõl. TM-31), Reet Veetamm (TM-11), Ene Sukk, Tiia Hansmann (mõl. TL-71), Aime Piht ja Sirje Värk (mõl. TI-11).

Võistluste - head läbiviimist juhtis TPI kehalise kasvatuse kateedri õppejõud ja võrkpallinaiskonna treener Mari Toodo.

KALEV SAAR

RASKE VÕIT

Riias toimusid NSV Liidu 9 tugevama kõrgema õppeasutuse osavõtul üliõpilaste allveespordivõistlused. Tublilt esines TPI võistkond, kelle koosseisus olid R. Pahla, K. Kõrm, M. Ridal, V. Dubrovski, A. Iila, R. Kastan, V. Martšenkov ja P. Parre. Võistkond saavutas hinnatava üldvõidu Krasnojarski PI ja Moskva Baumani-nim. KTK ees. Konkurentsi tugevusest annab tunnistust see, et praktiliselt Läti NSV koondist moodustav Riia PI jäi alles kuuendale kohale.

Individuaalselt jäid meie võistlejate kohad eelmise aastaga võrreldes tagasihoidlikumaks. Edukaim oli K. Kõrm, kes mitmevõistluses saavutas L. Govorova (Valgevene PI) järel teise koha ja sama koha ka 400 m lesta- ja akvalangiujumises. M. Ridalile kuulusid kolmandad kohad sukeldumises ja 100 akvalangiujumises.

Meestest jõudis ainsana kolme parema hulka V. Dubroski, kes mitmevõistluses oli N. Vlassenko (Gorki PI) ja A. Semibratovi (Moskva Baumani-nim. KTK) järel kolmas. Esikoht kuulus talle aga 400 m akvalangiga ujumises ning kolmandad kohad 100 m lestaujumises ja sukeldumises.

Teateujumises, mis kujunes otsustavaks üldvõitja selgitamisel, oli parim MAI Gorki PI ja TPI ees. Kuigi saavutati üldvõit, teeb meele murelikuks meie allveesportlaste tagasiminek võrreldes eelmiste aastatega. Praegusi treeningtingimusi arvestades on esikoha kaitsmine tuleval aastal enam kui kahtlane, sest konkurentsis, kus pea igas võistkonnas mõni suurmeister on, palja entusiasmi ja «vana rasva» peal läbi ei löö. Ei saa märkimata jätta, et näiteks Krasnojarski üliõpilased harjutavad kolm (!) korda päevas, mis meil oleks võimatu isegi parima tahtmise juures. Samuti annab tunda sõpruskohtumiste vähesus võrreldes teiste instituutidega. Sõpruskohtumistel saaks omandada suuremaid kogemusi.

PEETER PARRE,
sektsiooni esimees.

Kallid kolleegid Urve Kallavus ja Arvo Mere, avaldame teile sügavat kaastunnet armsa i s a dotsent LEMBIT MERE surma puhul.
Füüsika kateedri kollektiiv

Kallis Maret! Südamlik kaastunne VANAEMA surma puhul.
TL-31 ja rühmajuhendaja.

Kallis Mari, avaldame südamlikku kaastunnet ABIKAASA kaotuse puhul.
KP-71 ja rühmajuhendaja

Vastutava toimetaja aset.
M. RANDVEER

«Таллинский политехник», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

MB-11601.

Tell. nr. 2059